

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	5.Kf.700.586/2023/4.
A felperes:	Felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselő címe, eljáró képviselő: dr. Tordai Gábor kamarai jogtanácsos)
Az alperes:	Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Rendőr- főkapitányság (3527 Miskolc, Zsolcai kapu 32.)
Az alperes képviselője:	dr. Gál Mária Ildikó kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díj megfizetése iránt indított közzolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (11. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Miskolci Törvényszék 6.K.700.273/2023/10. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, a fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a peresített időszakban a helység1i Rendőrkapitányság (helység2i Rendőrőrs) állományában körzeti megbízottként teljesített szolgálatot, munkavégzésének helye helység2 település működési körzete volt. Körzeti megbízotti megbízásához nem tartozóan rendszeresen végzett a körzeti megbízotti működési körzetén és a körzeti megbízotti csoport működési körzetén kívüli járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki és egyéb (TIK küldések, fokozott ellenőrzések stb.) feladatokat, melyek ellátásáért megbízási díj megfizetését kérte. Szolgálati panaszát az alperes vezetője a határozatszám1 számú határozatával megalapozatlanság miatt elutasította.

A felperes keresete

[2] A felperes az eljárás során módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2020. január 1. napjától 2022. augusztus 31. napjáig terjedő időszakra – 2021. május, 2021. augusztus, 2022. június hónapok kivételével – 29 hónapra számítottan bruttó 840.638 forint megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére. A megbízási díj mértékét az illetményalap 75%-ban határozta meg; keresete jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a) és c) pontjait egyaránt megjelölte.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[3] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 821.936 forint megbízási díjat és annak késedelmi kamatát; ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Vizsgálta, hogy mi minősült a felperes működési körzetének, továbbá azt is, hogy a KMB csoportok létrehozásának miben állt a szakmai, gyakorlati célja. A 2022. augusztus 11. napjáig terjedő időszak vonatkozásában megállapította, hogy a felperes által ellátott feladatok jellege, gyakorisága, területi megoszlása nem volt vitatott a felek között, így az irányadó bírói gyakorlatra is hivatkozással a felperes által körzeti megbízotti működési körzetén kívül ellátott feladatokat többletfeladatként értékelte, s rögzítette, hogy a KMB csoport létrehozása nem eredményezte az abba tartozó körzeti megbízottak működési körzetének kibővülését a csoport működési területére. Szintén – a felperes számára többletterhelést és többletfelelősséget eredményező – többletfeladatként értékelte a felperes által ellátott, járőri beosztásba tartozó feladatokat, mellyel összefüggésben hangsúlyozta a körzeti megbízotti és a járőr beosztások különbözőségét. Mindezek alapján a felperes megbízási díjra jogosultságát 2022. augusztus 11. napjáig a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megalapozottnak találta. Mindezekon túl azt is rögzítette, hogy a perbeli időszakban a körzeti megbízottaknak (így a felperesnek) a többletként értékelt feladatokat szolgálat szervezési okokból, járőri létszámhiány miatt kellett ellátniuk, így az igényt a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontja alapján is megalapozottnak ítélte.

[4] A 2022. augusztus 12. napjától 2022. augusztus 31. napjáig terjedő időszak kapcsán utalt a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 24/2015. (XII. 09.) ORFK utasítás (a továbbiakban: ORFK utasítás) 2022. augusztus 12. napjától hatályos, a körzeti megbízott feladatai jellegének kiterjesztését [2. pont c) alpont, 25. pont], valamint feladatellátási

kötelezettségének a rendőrkapitányság illetékességi területére történő kibővítését eredményező [2. pont b)-c) alpontok] és ennek során a feladat ellátására a járőr- és őrszolgálati szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: járőrszabályzat) alkalmazását előíró 44. pont módosítására. Érvelése szerint a módosított ORFK utasítás jogszerűségét a bíróság nem bírálhatja felül, ezért erre az időszakra a felperes nem jogosult megbízási díjra. A keresetben megjelölt megbízási díj mértékét - a megítélt időszakra - egyébként alaposnak, a többletfeladatokkal arányban állónak értékelte.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[5] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben – annak tartalma szerint – elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását; másodlagosan az elsőfokú ítélet részben történő megváltoztatásával a megbízási díj 50%-os mértékben történő megállapítását kérte. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Hszt. 71. § (1)-(6) bekezdéseiben, 45. §-ban, valamint a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 30/2015. BM rendelet) 2. számú mellékletében, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 33/2015. BM rendelet) 10. § (2) bekezdésében foglaltakat. Mindezekon felül az elsőfokú bíróság jogszabálysértő módon, tévesen értelmezte az ORFK utasítás 2. pontjában, 3. pont d) alpontjában, továbbá a 15., 18., 20., 21., 22., 24., 25., 31., 37., 57-58., 60-63., valamint 70. pontjában írt rendelkezéseket. Fellebbezésében az elsőfokú ítélet keresetet részben elutasító rendelkezését nem támadta.

[6] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a helyes jogszabályi rendelkezéseket alkalmazta, ugyanakkor a tényállást csak részben állapította meg megfelelően, ebből következően a részben helyesen megállapított tényállás elemeinek a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekkel történő összevetése útján téves következtetésekre jutott, ezáltal sértve a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (2) bekezdésében foglaltakat. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a tényállás körében ítélete [10] bekezdésében olyan megállapításokat tett, melyek a perben rendelkezésre álló és beszerzett bizonyítékok értékeléséből megalapozottan nem következnek. Azt ugyanis a per adatai nem támasztották alá, hogy a felperes rendszeresen járőri feladatokat, járőrszolgálatot látott el. Önmagában annak alapján, hogy a felperes a működési körzetén kívül is ellátott ilyen feladatokat, nem jelenthető ki megalapozottan, hogy járőr beosztásba tartozó feladatot látott volna el. Jogszabálysértőnek találta a tényállás azon elemét, amely szerint a perbeli időszakban az alperes a kísérori feladatokat is ellátatta a felperessel. Nem vitatta, hogy a felperes végrehajtott ilyen feladatokat, azonban hangsúlyozta, a felperes nem került beosztásra ilyen szolgálatba, a végrehajtott átkísérések csekély számára tekintettel pedig nem állapítható meg a megbízási díjra való jogosultsága.

[7] Nem vitatta azon ítéleti megállapításokat, amely szerint a körzeti megbízott és a járőr külön beosztás, melyekhez tartozó feladatokat két külön szabályzat tartalmazza; továbbá azt sem, hogy a körzeti megbízott közterületi tevékenysége a körzeti megbízotti beosztáshoz tartozó, míg a járőri feladatok és a járőrszolgálat ellátása a járőr beosztáshoz tartozó feladat. Azon ítéleti megállapításokkal is egyetértett, hogy az ORFK utasítás

értelmében a körzeti megbízottnak a szolgálatteljesítési ideje legalább 70%-ban közterületi tevékenységet kell végeznie, amely elsődlegesen a működési körzetében kell, hogy történjen. Azonban – érvelése szerint – a helytállóan megállapított tényekből azt a téves és jogszabálysértő következtetést vonta le az elsőfokú bíróság, hogy a körzeti megbízott által ellátott közterületi szolgálat lényegében csak akkor tekinthető a körzeti megbízotti beosztásba tartozó feladatnak, ha azt a körzeti megbízott a működési körzetében és járőrrel közösen végzi. Kitért arra is, hogy a TIK ügyeletvezető a szolgálati tevékenységével összefüggésben jogosult a vármegyei rendőrfőkapitányság, valamint a helyi szervek személyi állománya részére a rendőrfőkapitány és a kapitányságvezető jogkörében eljárva utasítást adni. A Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontjával kapcsolatos fellebbezési érvelést nem adott elő. A másodlagos fellebbezési kérelmével összefüggésben hangsúlyozta: az ellátott tevékenységek jellegére és gyakoriságára tekintettel a rendvédelmi illetményalap 50%-nak megfelelő megbízási díj megalapozott felperesi érvelés esetén is elegendő lehet a többletfeladatok kompenzálására.

[8] A felperes fellebbezési ellenkérelmében – annak helyes tényállása és jogi indokolása alapján – az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségében marasztalását kérte, melynek összegét 20.000 forintban jelölte meg. Kiemelte: az ORFK utasítás egyértelműen meghatározza, hogy a körzeti megbízott járőr feladatokat milyen szűkítésekkel hajthat végre; amennyiben ettől eltérően teljesíti azokat, megbízási díjra jogosult. A kíséresi feladatokat illetően utalt az utasítás 25. pontjára, amely rögzíti, hogy arra a körzeti megbízott nem vehető igénybe, amely tevékenységért szintén megbízási díj jár. Azt is kiemelte, a körzeti megbízottnak a saját működési területe közterületén kell 70%-ban szolgálatot teljesítenie, nem bármely közterületen. Az alperes különleges jogrendre történő hivatkozását sem fogadta el, miután nem jelölte meg, hogy a felperes azzal összefüggésben milyen feladatokat látott el.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[9] A fellebbezés megalapozatlan.

[10] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Figyelemmel volt arra, hogy az ORFK utasítás szolgálati viszonyra vonatkozó szabály, ám nem jogszabály, annak a fellebbezésben felsorolt pontjai megsértésére történő hivatkozás önmagában a fellebbezésre nem adott alapot (Kp. 99. § (1) bekezdés). Az alperes a tényállás tisztázottsága tekintetében eljárásjogi jogszabálysértést állított, ezen túlmenően az ítélet anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte a másodfokú bíróságtól; továbbá a megbízási díj mértéke körében az elsőfokú bíróság által elvégzett mérlegelést vitatta. A jogorvoslati eljárás szabta keretek között a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatok alapján helyesen rögzítette a tényállást, helytálló az abból levont jogi következtetése és érdemi döntése is. Ítéletét az irányadó jogszabályok megfelelő alkalmazásával kellően részletesen megindokolta, amivel a másodfokú bíróság is egyetértett. A fellebbezésben foglaltakkal összefüggésben az alábbiakat emeli ki:

[11] Az alperes részben vitatta a megállapított tényállást, ennek körében azt, hogy a felperes rendszeresen ellátott járőri feladatokat, járőrszolgálatot, ugyanígy azt is, hogy a körzeti megbízott számára tilalmazott feladatokat látott el. Ugyanakkor fellebbezésében nem jelölte meg, hogy ezzel szemben mit tart helyes ténynek, azaz, általa helyesnek vélt tényállítást nem tett, és azt sem jelölte meg, hogy milyen bizonyíték támasztja alá az állítását. Így a pusztán hivatkozásokon kívül nem volt olyan eljárásjogi érvelése, amelynek értékelésével a másodfokú bíróság e körben tény/tényállásbeli hibát megállapíthatott volna. Az alperes az eljárásjogi hiba állításán keresztül – jogi álláspontját részletesen kifejtve – az ítélet anyagi jogi indokait vitatta. A per adatai ugyanakkor ezen feladatellátást alátámasztották, ebből következően az alperes a tényállás ezen részeinek a helytállóságát alaptalanul vitatta. A másodfokú bíróság az eljárásjogi jogszabálysértéssel összefüggésben arra a jogi álláspontra jutott, hogy az elsőfokú bíróság a Kp. 78. § (2) bekezdése körében jogszabálysértést nem követett el.

[12] Az ítéltábla mindezekén túlmenően hangsúlyozza, hogy minden más kifogásolt ítéleti megállapítás (pl. a körzeti megbízott működési körzetének értelmezése, ezzel összefüggésben a körzeti megbízotti csoport létrehozásának célja, továbbá annak megítélése, hogy mely feladatok ellátása tartozik a felperes körzeti megbízotti beosztásához és melyek haladják meg azokat) az elsőfokú ítélet anyagi jogi álláspontjának felülbírálatához tartozott és a felek eltérő jogértelmezéséből fakadt, amely jogértelmezést azonban a Kúria már elvégezte és álláspontjától a másodfokú bíróság eltérni nem kíván. Az a felek között nem volt vitatott, hogy a körzeti megbízott és a járőr két külön beosztást jelent. A Kúria a körzeti megbízott által működési körzetén kívül végzett járőri feladatokkal összefüggésben több határozatában kimondta, hogy amennyiben a körzeti megbízott hosszabb időszakon át, rendszer szintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört ellátja, a járőrfeladatokat a körzeti megbízotti működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többletszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.45.176/2021/4., Kf.VII.45.184/2021/4.). Az elsőfokú bíróság ezzel egyezően helytállóan mutatott rá, hogy az ORFK utasítás egyértelműen meghatározza, hogy a körzeti megbízott járőrfeladatokat milyen szűkítésekkel hajthat végre. Ebből az következik, hogy amennyiben ettől eltérően teljesíti azokat, megbízási díjra jogosult. Lényeges azt is hangsúlyozni, az eldöntendő kérdés nem az volt, hogy a TIK jogszerűen utasíthatta-e a felperest, hanem az, hogy ezekért a többletfeladatokért a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pont szerinti ellentételezésre jogosult-e.

[13] Az ORFK utasítás 37. pontja alapján a körzeti megbízottnak a szolgálatteljesítési idejének legalább 70%-ban közterületi tevékenységet kell ellátnia, ugyanakkor az alperes értelmezésével ellentétben nem bármely közterületen, hanem saját működési területe közterületén; a közterületi szolgálat egyébként sem feleltethető meg a járőrszolgálatnak. Mindezekén felül az ORFK utasítás 24. pontja nem teszi a körzeti megbízott feladatává a járőrszolgálat ellátását, csupán annak lehetőségét teremti meg, hogy a körzeti megbízott alapvetően a működési körzetében járőr vezetőjeként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen beosztható legyen.

[14] Az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen rögzítette, hogy a felperes a járőrfeladatokat a körzeti megbízott működési és csoportműködési körén kívül nem eseti jelleggel, hanem visszatérő rendszerességgel látta el (e körben helytállóan utalt a csatolt eligazító lapok tartalmára, valamint tanú1 és tanú2 tanúk vallomására), melyre nem adott jogalapot az ORFK utasítás 24. pontja, valamint a 2. pont b-c) alpontjai, mert ezek a feladatok nem a felperes kinevezés szerinti beosztásához tartoznak. A munkáltató az állománytáblán rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni: ez a felperes esetében a körzeti megbízotti beosztás volt. A rendvédelmi szerveknél, így az alperesnél ellátandó beosztások kógenssek, azok szervezeti hierarchiája, besorolása jogilag rendezett; ezen túlmenően az ORFK utasítás, valamint a járőrszabályzat rendelkezéseiből is egyértelműen következik, hogy a körzeti megbízotti feladatok és a járőrfeladatok ellátása elválik egymástól. Ezért az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok nem a felperes kinevezése szerinti beosztásához tartozóak voltak. A Kúria következetes gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat, ugyanakkor az ilyen jellegű feladat tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül, azért megbízási díj jár (Kf.VII.39.525/2021/3.).

[15] A felperest a peresített időszakban rendszeresen, nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzeten kívül járőri feladatokra, ezért az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a fokozott ellenőrzés és a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízott működési körzeten kívüli járőri tevékenysége megbízási díjra nem jogosít. Az elsőfokú bíróság helytállóan helyezkedett arra az álláspontra, hogy a veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenysége ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot. A Kúria e tekintetben kialakított gyakorlatát az ítéltábla irányadónak tekintette, attól eltérni nem kívánt (Kf.VII.45.184/2021/4., Kf.VII.45.176/2021/4.).

[16] Az összecszerűség (mérlegelési tevékenység) tekintetében a másodfokú bíróság jogi álláspontja kettős érvelésen alapul. Egyfelől: a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az a körülmény, hogy az alperes az ítéleti mérlegelést nem tartja megfelelőnek, egy jogi álláspont, azonban az alperesnek ahhoz, hogy az elsőfokú ítélet e jogi álláspontját sikerrel támadni tudja, azt kellett volna bemutatni, hogy az összecszerűségi meghatározás milyen érvek mentén minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek és körülmények, amelyeket nem vett figyelembe és melyek lennének azok az értékelést igénylő szempontok, amelyek figyelembevétele okszerűen más összecszerűségi eredményre vezetett volna. Másodsorban: az alperes az általános vitatás mellett jogszabálysértést nem jelölt meg, ezért a másodfokú bíróság megsértett jogszabályi rendelkezés nélkül maradt, amikor az ítélet összecszerűségi indokainak helyességét vizsgálta. Ennek perjogi szempontból való jelentőségét az adja, hogy a másodfokú eljárás során a bíróság eljárásának keretét a fellebbezésben foglaltak adják. Mindezek hiányában a jogsértés tényének alperes általi kategorikus, általános tartalmú állítása az elsőfokú bíróság ítéletét (mérlegelését) jogszerűtlenné nem tehetette (Kf.VII.39.549/2021/4.).

[17] A másodfokú bíróság ezért az összecszerűség körében nem juthatott más jogi álláspontra, mint arra, hogy az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap (38.650 forint/hó) 75%-ban történő meghatározásával a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl, nincs jogalap tehát a helytálló ítéleti döntés megváltoztatására.

[18] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[19] A pervesztes alperes a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése, 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja és 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez igazodó, és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[20] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, a felperes pedig munkavállalói költségkedvezményben részesült, ezért az Itv. 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése alapján meghatározott (65.755 forint összegű) fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[21] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[22] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. szeptember 12.

dr. Németh Andrea s.k.	dr. Rác Krisztina s.k.	dr. Bicskei Ildikó s.k.
------------------------	------------------------	-------------------------

a tanács elnöke, előadó bíró	bíró	bíró
------------------------------	------	------